

Пешвоз гирифтани иди занон аз

НИГОҲИ ИСЛОМ

[Тоҷики – Tajiki – طاجيكية]

Таҳияи: Мисбоҳиддини Ҳомид

2010 – 1431

islamhouse.com

عيد الأءم

« باللغة الطاجيكية »

إعداد و تقديم: مصباح الدين حميد

2010 - 1431

islamhouse.com

Пешвоз гирифтани иди занон аз нигоҳи ислом

Аввал: Таърихи пайдоиши иди занон
Аз ҷумлаи идҳое ки аксари мардуми ҷаҳон барои пешвоз гирифтани эҳтимоми ҳосе медиҳанд (Рузи модарон ё ин ки иди модарон) мебошад, бо вучуди он ки дар рузи пешвоз гирифтани миёни мардуми ҷаҳон ихтилоф аст магар ин ки дар пешвоз гирифтани бо шакли ом иттифоқ аст.

Ин ид чи гуна пайдо шуд?

Қисаи пайдоиши ин ид чунин аст, ки гуё ки чандин ҳазор сол пеш Худои марде ва Худои зане буданд ки офтобро дар осмон ба ҳаракат дароварданд, ва ситораҳоро дар осмон дурахшон карданд, ва дар ин ривоятҳо ҳар сол суханҳову ривоятҳои дигаре илова мешуд.

Аз аввалин иловаҳои ки ба ин қисса ё афсона илова шуда буд, афсонаи машҳуре буд ки мардуми (Фриҷя, **ΦΡΥΓΙΑ**) дар минтақаи (Осиёи хурд) онро бофта буданд мебошад, ва ин қисса ё афсонаро ба хотири ин руз нақл карданд.

Онҳо эътиқод доштанд ки Худои зан Худои муҳиме буд, ва аҳамияти ҳосе дошт ки номаш (Сибелей) духтари осмону замин буд, ва модари ҳамаи Худоён буд, ба ҳамин хотир мардуми (Фриҷя) ҳар сол уро икром мекунанд, ва ин аввалин ва бидояти пешвозгирии ҳақиқи икромии модар буд.

Сипас Юнониҳо дар қадим омаданду барои пешвозгирии ин руз мавсими Баҳорро ихтиёр карданд ва дигар қавмҳо низ бо ҳар намуд эътиқодҳоишон нисбати он Худои модар вақтеро муаян мекарданду

ҳар сол он рузро пешвоз мегирифтанд, то ин ки замони Масеҳият расид ва пешвозгирии ин рузро фахру шарафи Калисои модар (ибодатгоҳи масеҳиён) доништа барои калисоҳо тухфа мехариданду онро пешвоз мегирифтанд.

Хулоса ки ин ид аслу усули чандҳазор сола дошта бидояташ аз Фричяҳо буда то ин руз бо номҳову шаклҳо ва эътиқодҳову рузҳои гуногун онро аксари мардуми ҷаҳон пешвоз мегиранд.

Рузҳои ки мардуми ҷаҳон ин рузро ҳамчун иди модарон пешвоз мегиранд

- 1) Мардуми Аргентина (якшанбеи дувуми моҳи октябр)
- 2) Мардуми Норвегия (якшанбеи дувуми моҳи феврал)
- 3) Мардуми Лубнон (рузи аввали даромадани фасли Баҳор)
- 4) Мардуми ҷануби Африко (рузи якшанбеи аввали моҳи май)
- 5) Мардуми Ҳинд (рузҳои аввали моҳи октябр)
- 6) Мардуми Португалия (ҳаштуми декабр)
- 7) Мардуми Фаронса (якшанбеи охири моҳи май)
- 8) Мардуми Испониё (ҳаштуми декабр)
- 9) Мардуми Шветсария (якшанбеи охири моҳи май)
- 10) Мардуми Амрико (якшанбеи дувуми моҳи май)
- 11) Мардуми Чопон (якшанбеи дувуми моҳи май)
- 12) Мардуми Югославия (Сентябр)

Ҳамин тавр ҳамасола дар яке аз рузҳои феврал ё март рузи ҷаҳонии зан бо намоишу роҳпаймоиҳои эътирози қайд мешуд то соли 1975 иҷтимоӣ умумӣ Созмони Милали Муттаҳид 8-уми мартро Рузи ҷаҳонии занон эълон кард.

Дар собиқ Иттиҳоди шурави танҳо дар соли 1965 бо қарори Президюми Шурай Олии вакилони мардуми шурави 8-уми Март расман иди занон эълон шуд.

Дар Тоҷикистон вақте идҳои замони шуравиро бознигари мекарданд ҳаштуми март дар шумули идҳо боқи монд ва ба таърихи давраи истиқлолият ворид гашт (озоди)

Пешвоз гирифтани ин руз аз нигоҳи ислом

Чуноне, ки дар боло зикр кардем ин ид ҳеч робитае ба дин яъне на ба Қурон ва на ба суннати Паёмбари Ислום надорад, балки чуноне ки маълум шуд ин ид аксаран аз ҷиҳати мардуми ғарб баъди роҳпаймоиҳову эътирозҳо ба расмият шинохтаву пайдо шудааст, ва дур аз ҳамаи ашколи таъолим ва тарбияи динии мучтамаъи Исломи мебошад.

Дустони азиз! Бубинед ки онҳо дар тули сол фақат як рузро барои занону модарон ид эълон кардаанд, Ба Худо қасам ки он маконату манзилате ки зан ё модар дорад фақат як рузро барояш ихтиёр кунем ин бисёр кам аст балки баръакс маконату бузургии модарро ба поён мебарад.

Ба Худо қасам ки чуноне ки Худованд барой зан ё модар маконату манзилат таъин кардааст касе натавонистааст барояш таъин кунад.

Аз Абухурайра (р.з) ривоят шудааст ки марде назди Паёмбар (с.в) омаду гуфт: Эй Расули Худо ман беҳтарин муомилаву хушрафториямро бо ки кунам? Паёмбар (с.в) гуфт: Бо модарат, он мард гуфт боз бо ки? Паёмбар (с.в) гуфт: Боз бо модарат, он мард гуфт боз бо ки? Паёмбар (с.в) гуфт: Боз бо модарат, он мард гуфт: боз бо ки? Паёмбар (с.в) гуфт: Боз бо падарат.

Аҳли илм ба чунин фикранд ки модар се баробари падар ҳақ дорад, чунки модар се марҳалай мушкилиро аз сараш мегузаронад, аввал мушкилоти ҳомиладори, дувум, мушкилоти тавалуд кардан, сеум мушкилоти шир додану нашъунамои тифл, аммо дар тарбияти фарзанд падару модар баробаранд.

Пас оё ин модар ҳақаш ҳамин аст ки дар як сол як рузро барояш пешвоз бигирем?

Оё тамоми рузҳои сол барои шахсе ки ба хоҳири роҳати ту шабҳоро сари гаҳвораи ту зиндадори мекард, ва барои дарди ту гиря мекард, пешвоз бигири кифоят мекунад? Албатта на ҳаргиз кифоят намекунад.

Ба Худо ки мо кутоҳҳои зиёде дар ҳақи модарон мекунем, ва ман худамро бадтарин ва пастарин инсон меҳисобам дар сурате ки барои модарам фақат як рузро пешвоз бигирам.

Бародарону хоҳарони азиз! Худовандро бе ниҳоят шукру сипос мегуем ки моро мусалмон ва аз падару модари мусалмон ба дунё овард, аммо давлатҳои Ғарб ки дар зери тарбияти куфри ба Худованд нашъу намо ва тарбият ёфтаанд ҳечгоҳ ҳаққи модарро ба ҷо оварда наметавонанд чунки табиъати онҳо чунин аст, ки ҳаряки аз онҳо вақто ки ба воя мерасад, аз падару модару аҳлаш дур рафта ба сар мебарад, ва мешавад вақтҳои, ки аз падару модараш моҳҳо ва балки солҳо дур мебошад, ба ҳамин хотир онҳо ин рузро ихтиёр кардаанд то ки фарзандро бо модараш як руз ҳам бошад якҷо кунанду ба у ҳадя пешкаш кунанд ки ҳатто қимати он ҳадя шояд чанд пули ночизе бошад.

Агар мо ба суи ин ид аз ҷониби инсоният нигоҳ кунем пас у дар ҳақиқат кутоҳи аст, ва агар аз ҷониби иҷтимоӣ ба суяш нигоҳ кунем дар ҳақ

иқат шармандаги аст, ва агар ба суяш аз нигоҳи дини назар кунем пас у бидъати мардуде аст, ва агар ба суяш аз нигоҳи иқтисоди назар кунем пас у фурсатест барои дукондорон.

Бародарону хоҳарони гиром! Дини ислом ҳуқуқи занро комилан ба ҷо овардааст, Ҷаннатро зери пой модарон қарор додааст ва онҳоро дарвозае аз дарвозаҳои бихишт барои фарзандонашон гардонидаст ва ризогии модаронро аз ризогии падарон муқаддам доништааст.

Ба модарам гуфтани ҳастам ки, эй модар! барои ту рузеро ихтиёр карда пешвоз гирифтаниянд, ман намедонам онҳо дар кадом ҳаёлҳо рафта бошанд, оё аз руи инсоф аст ки бароят фақат як рузеро пешвоз бигирам, Ба Худои бузург қасам ки агар тамоми рузҳоямро барои ту бахшам ҳоло ҳам камаст, модари азизам ҳарвақто ки дунё дар назарам танг шавад руй зебои туро ба ёд биёрам дунё дар назарам бе ҳаду канор мегардад, модари азизам ҳарвақто ки дунё дар назарам торик гардад табасуми туро ба ёд меорам дунё дар назарам нурони мегардад.

Парвардигоро рузи вафотамро пеш аз рузи вафоти модарам гардон, ин дуъое буд ки ҳарруз мекардам локин аз ин руз ба баъд чунин дуъоро намекунам чунки чигуна ман тоқат кунам ки модарам барои ман ашк резад. Эй Худои ман чи қадар ман сангдилаам маро бубахш, ба фикрам ин дуъо муносибтараст ки бигуям. Боро Илоҳо манро чуноне бигардон ки модарам дуст медорад ва рози мешавад. Боро Илоҳо модарамро дар паноҳат нигоҳ дор ва ҳамаи модарони дунёро Парвардигоро Омин